

Ulkomailla työskentelevän oikeus hoitoon

Kv-kesäpäivät 28.8.2018

Maiju Joutjärvi
suunnittelija

Kela, Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus,
rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä

Kela|Fpa

Sisältö

1. Yleistä ulkomailla työskentelevän hoito-oikeudesta
2. Työskentely EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä
3. Työskentely sopimusmaassa
4. Työskentely muualla kun EU- tai Eta-maissa tai Sveitsissä tai sopimusmaissa
5. Lisätietoja

1. Yleistä ulkomailla työskentelevän hoito-oikeudesta

Minkä laajuista
hoitoa asiakas
saa?

Mitä asiakas
maksaa
hoidosta?

Mitä tarkoitetaan
Kelan määrittelemällä
hoito-oikeudella?

Voiko asiakas
saada Kelasta
sairaanhoito-
korvauksia?

Mikä maa
vastaa
sairaanhoidon
kustannuksista?

Ulkomailla työskentelevän hoito-oikeus

- Oikeus hoitoon työskentelymaassa
 - Saako terveydenhuollon palveluja kuten paikalliset?
- Oikeus hoitoon Suomessa
 - Saako Kelasta sairaanhoitokorvauksia?
 - yksityisen terveydenhuollon, reseptilääkkeiden ja sairauden hoitoon liittyvien matkojen kustannukset
 - ulkomailla syntyneet hoito-, lääke- ja matkakustannukset
 - Vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa, voiko saada Suomen julkisen terveydenhuollon palveluja?
Oikeus julkisen terveydenhuollon palveluihin on pääsääntöisesti henkilöllä, jolla on kotikunta Suomessa.
- Oikeus hoitoon muissa maissa
 - Saako Kelasta eurooppalaisen sairaanhoitokortin?
Eurooppalaisella sairaanhoitokortilla saa lääketieteellisesti välttämätöntä hoitoa, kun oleskelee tilapäisesti toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä
 - lääketieteellisesti välttämättömällä hoidolla tarkoitetaan hoitoa, jonka antaminen ei voi odottaa mahdollista kotiinpaluuta
 - myös pitkäaikaissairauden (esim. diabetes, astma) sekä raskauden ja synnytyksen hoito voi olla tällaista hoitoa

Pääperiaatteet ulkomailta työskentelevän hoito-oikeudesta

- Ulkomailta työskentelevät kuuluvat työskentelymaan sosiaaliturvaan
 - työskentelymaa vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - Asiakkaalla voi olla oikeus hoitoon Suomessa työskentelymaan kustannuksella, kun työskentelymaa on toinen EU- tai Eta-maa tai Sveitsi
- Suomalaisen työnantajan ulkomaille lähettämät työntekijät säilyvät Suomen sosiaaliturvassa
 - Suomi vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - Asiakkaalla voi olla oikeus hoitoon työskentelymaassa Suomen kustannuksella, kun työskentelymaa on toinen EU- tai Eta-maa tai Sveitsi

2. Työskentely EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä

Työskentely EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä

- Paikallisen työnantajan palvelukseen toiseen EU- tai Eta-maahan tai Sveitsiin työskentelemään lähtevä
 - Sosiaaliturva Suomesta päättyy
 - ei oikeutta käyttää Kela-korttia eikä Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - Työskentelymaa vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - työskentelymaa myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - tilapäisen oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätön hoito työskentelymaan myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla
 - Hoito-oikeus työskentelymaassa
 - työskentelymaan lainsäädännön mukainen

ESIMERKKI:

Matti muuttaa Saksaan, koska hän saa sieltä työpaikan.

Matti ei saa käyttää Kela-korttia tai Kelan myöntämää EHIC:iä.

Jos Matti tarvitsee Suomessa käydessään hoitoa, hänellä tulee olla Saksan myöntämä EHIC.

Saksa antaa Matille hoitoa omien käytäntöjensä mukaan.

Työskentely EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä

- **Suomessa asuva työntekijä, joka työskentelee toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä**
 - Sosiaaliturva Suomesta päättyy
 - ei oikeutta käyttää Kela-korttia eikä Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - Työskentelymaa vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - työskentelymaa myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuuksiin Suomessa*.
 - Asiakkaan tulee toimittaa Kelaan rekisteröitäväksi työskentelymaan myöntämä hoito-oikeustodistus S1 tai E 106. Todistusta ei tarvita, jos työskentelymaa on toinen Pohjoismaa tai Yhdistynyt Kuningaskunta.
 - Hoito-oikeus työskentelymaassa
 - työskentelymaan lainsäädännön mukainen

Työskentely EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä

- **Suomalaisen työnantajan toiseen EU- tai Eta-maahan tai Sveitsiin lähettämä työntekijä tai virkamies**
 - Säilyy Suomen sosiaaliturvassa
 - oikeus käyttää Kela-korttia
 - Suomi vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - Kela myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - **Hoito-oikeus asuinmaassa**

Yli vuoden komennus:

 - kaikki tarvittava hoito asuinmaassa, työskentelymaan lainsäädännön mukaan
 - Kela myöntää asuinmaata varten hoito-oikeustodistuksen S1 (ei tarvita, jos asuinmaa on toinen Pohjoismaa tai Yhdistynyt Kuningaskunta), joka tulee rekisteröidä paikallisessa sairausvakuutuslaitoksessa.

Alle vuoden komennus:

 - oleskelun ajalla lääketieteellisesti välttämätön sairaanhoito Suomen myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla
 - **Hoito-oikeus Suomessa**
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla riippumatta siitä, onko kotikuntaa vai ei
 - Jos asiakkaalla ei ole kotikuntaa Suomessa, Kela myöntää hänelle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa*

3. Työskentely sopimusmaassa

Suomen ja Kanadan Quebecin välinen sosiaaliturvasopimus

- Tilapäisesti Quebecissä työskentelevä tai suomalaisen työnantajan Quebeciin lähettämä työntekijä
 - Säilyy Suomen sosiaaliturvassa
 - oikeus käyttää Kela-korttia ja Suomen myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - Hoito-oikeus Quebecissa
 - samanlainen kuin Quebecissä vakituisesti asuvilla
 - Kela myöntää tilapäisesti Quebecissä työskentelevälle todistuksen SF/Q 4
 - ETK myöntää lähetetyille työntekijöille todistuksen FI/Q 1
 - Asiakkaan tulee toimittaa todistus rekisteröitäväksi Quebecin sairausvakuutuslaitokseen. Todistuksen rekisteröintiä varten tarvitaan myös Quebecin lainsäädännön mukainen maahantuloasiakirja.
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
 - Oikeus Suomen julkisen terveydenhuollon palveluihin määräytyy kotikuntalain nojalla:
 - Kotikunta Suomessa = kaikki tarvittava hoito julkisessa terveydenhuollossa asiakasmaksun hinnalla
 - Ei kotikuntaa Suomessa = vain kiireellinen hoito, asiakas maksaa itse kaikki hoidon todelliset kustannukset

Suomen ja Israelin välinen sosiaaliturvasopimus

- **Suomalaisen työnantajan Israeliin lähettämä työntekijä**
 - Säilyy Suomen sosiaaliturvassa
 - oikeus käyttää Kela-korttia ja Suomen myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
 - Kaikki tarvittava hoito Suomen julkisessa terveydenhuollossa kuntalaisen asiakasmaksulla riippumatta siitä, onko kotikuntaa vai ei
 - Asiakas voi pyytää Kelasta *Todistuksen oikeudesta hoitoetuuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten.

4. Työskentely muualla kun EU- tai Eta-maissa tai Sveitsissä tai sopimusmaissa

Työskentely muualla kun EU- tai Eta-maissa tai Sveitsissä tai sopimusmaissa

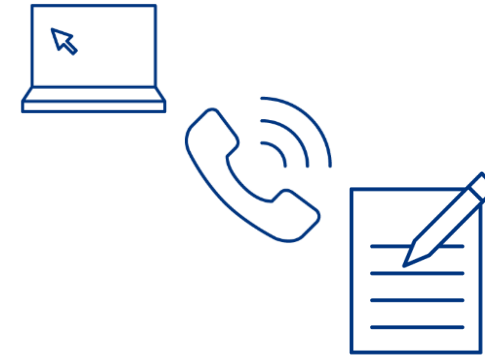
- Alle vuoden työskentely
 - Säilyy Suomen sosiaaliturvassa
 - Oikeus käyttää Kela-korttia ja Suomen myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
- Yli vuoden työskentely
 - Sosiaaliturva Suomesta päättyy pääsääntöisesti maasta lähtöön (poikkeuksena esim. lähetetyt työntekijät ja virkamiehet)
 - ei oikeutta käyttää Kela-korttia eikä Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
- Oikeus Suomen julkisen terveydenhuollon palveluihin määräytyy kotikuntalain nojalla
 - Kotikunta Suomessa = oikeus julkiseen terveydenhuoltoon
 - Ei kotikuntaa Suomessa = oikeus kiireelliseen hoitoon, asiakas maksaa hoidon todelliset kustannukset

5. Lisätietoja

Lisätietoja

- Suomesta ulkomaille työskentelemään lähtevä voi pyytää Kelaä selvittämään hoito-oikeuden
 - Lähettämällä viestin Kelan asiointipalvelussa www.kela.fi/asiointipalvelu
 - Kelan kansainvälisten asioiden keskuksen puhelinpalvelu maasta- ja maahanmuuttoasioissa p. **020 634 0200**
 - Hoito-oikeuden hakemuslomake SV 140 Suomesta muutettaessa
- Eurooppalaista sairaanhoitokorttia voi hakea
 - Kelan asiointipalvelussa www.kela.fi/asiointipalvelu
 - puhelimitse **020 692 203**
- Lisätietoja ulkomailla työskentelevän hoito-oikeudesta
 - www.kela.fi/suomesta-ulkomaille-sairaanhoito-ulkomailla
 - www.hoitopaikanvalinta.fi/terveyspalvelut-ulkomailla/oikeutesi-hoitoon-kun-muutat-ulkomaille/muutto-tyontekijana/

Lisätietoja

- Rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste
 - Jokaisessa EU- ja Eta-maassa on yhteyspiste. Suomen yhteyspiste toimii Kelassa. Kaikkien maiden yhteyspisteiden yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.hoitopaikanvalinta.fi
 - Yhteyspisteen tavoittaa osoitteesta yhteyspiste@kela.fi tai Twitteristä [@rajayhteyspiste](https://twitter.com/rajayhteyspiste)
 - Hoitopaikanvalinta.fi -sivustolta löytyy tietoa sairaanhoidon kansainvälisistä tilanteista, esimerkiksi
 - Hoito-oikeuksista ulkomailla työskentelyn tilanteessa
 - Hoito-oikeuksista silloin, jos sairastuu matkalla tai haluaa matkustaa johonkin toiseen maahan saadakseen hoitoa
 - Tietoa yli 50 maan terveystilanteista

Kiitos

Maiju Joutjärvi
suunnittelija

Kela, Kansainvälisten asioiden keskus,
rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä

Kela|Fpa